

Posamezna številka:
1 krono.

TABOR: splošno vsa dana, razen
v soboto in praznikih, ob 12. uri
in vsem naslednjem dne do 12. ure
popoldne. Pošta: 100 h, pošta: 100 h,
telegraf: 100 h, telefon: 100 h,
inšpektor: 100 h, inšpektor: 100 h,
inšpektor: 100 h, inšpektor: 100 h.

Maribor, sreda 9. novembra 1921.

zica liceja

LABOR

Posamezna številka:
1 krono.

VEŠTILNIK: 100 h, splošno vsa dana, razen
v soboto in praznikih, ob 12. uri
in vsem naslednjem dne do 12. ure
popoldne. Pošta: 100 h, pošta: 100 h,
telegraf: 100 h, telefon: 100 h,
inšpektor: 100 h, inšpektor: 100 h,
inšpektor: 100 h, inšpektor: 100 h.

Maribor, sreda 9. novembra 1921.

Leto: 11.

Maribor, sreda 9. novembra 1921.

Številka: 253.

Naše stališče.

V praskih „N. Listy“ je objavil
naš jugoslov. publicist Božo Lovre
na to, da informirani članek o so-
lidarnem na-topu Čehoslovaške in
Jugoslavije v sporu z Madžarsko.

Ni nobeno čudo, če se razhajajo
mnenja o uspehu male antante. Ne-
kateri pravijo: Zmaga! drugi pa vpi-
jejo: Poraz! Nastal je pravi kaos na-
sprotujočih si mnenj. Gotovo pa je eno:
resnica ni na eni niti na drugi stra-
ni, marveč v sredi. Toda če trezno in
nepristransko razmislimo to zadevo,
pridemo do sklepa, da je mala antanta
lahko povsem zadovoljna že s seda-
njimi delnimi uspehi.

Nekateri pravijo: Čemu niso Čehi
in Jugoslovenci prekorčili madžarske
meje in z oboroženo močjo prisilili
Madžarsko k pokorščini. Zasedba —
to je glavni vzrok — bi požrla ogro-
mno denarja in na Čehoslovaško in
kraljevino SHS bi se zvalilo breme
večmesečnega vzdrževanja mobilizira-
nih čet. Malo verjetno je, da bi nam
Madžarska pozneje povrnila te stroš-
ke; kako naj pa plača, ko pa sama ži-
vetari s težavo? Povrh tega nam za
sedaj ni vseeno, na čigavi strani je
Anglija, Francija, Italija. Ne moremo
jim obrniti hrbtna, ker skupni interesi
niso daleč od skupnega prijateljstva.
Tudi se niso rešena nekatera sporna
vprašanja; spominimo se samo na Ska-
dar, na Albanijo, Dalmacijo in Reko,
na nam bo vse jasno. Z nepredvidnim
korakom bi utegnili še kaj izgubiti.

Nesporazumljenje med Slovani in
Zapadnimi velesilami bi samo utiralo
pot bodoči politiki Nemčije. Vemo, da
ima Francija edini cilj oslabilosti Nem-
čije. Francija ni mnogo marala za to, če
je pri tem oslabil tudi nas Slovane;
toda Slovani ji ne smemo vračati ne-
milo za nadržano, ker bi ogroženje
Nemčije (glasi sedaj, ko je opustoše-
na Rusija) pospešilo tudi našo propast.

Najpomembnejši uspeh je dosegla
mala antanta s tem, da so naši sovraž-
niki doživeli hudo razočaranje. Vsi so
mislili, da se bodo v slučaju vojne li-
rvali in Srbi postavili vsaki da svojo
stran. Mislili so, da so Hrvati še danes
sluge Habsburgovcev, a vendar so se
vsi, drug za drugim, usteli in prevari-
li. Solidarnost Hrvatov je ojačila celo
državo. Obzorje je objavil krasen čla-
nek o notranji situaciji kraljevine
SHS in izrekel mnenje, da bodo zuna-
nje razmere pospešile tudi rešitev no-
tvarnih razmer. Zagrebški „Hrvat“ ni
zamejaje na podoben način potrebo
razjemanja. Tudi Čehi in Slovaki so
bili potrkali, da so zares en narod. Da,
to je veliki uspeh male antante!

In še nekaj: Slišali smo glasove pri-
znanja in simpatije ne samo s poljske,
marveč tudi s bolgarske strani. To po-
meni, da bo ena izmed posledic naše
mobilizacije zблиžanje Čehov in Polja-
kov ter vsaj delno pomirjenje Srbov in
Bolgarov. Osebito bolgarski listi so z
velikim priznanjem poročali o akciji
male antante. Varšavsko novinstvo je
vzkrizlo pozdravilo energični na-
stop Beneša in Pašića. Samo klerikalni
„Głos Naroda“, ki izhaja v Krakovu,
se je očito postavil na stran Madža-
rov, v katerih vidi bodoče zaveznike.
Sramotno je — pravi — da bo ime
Poljske združeno z masčevalno in pod-
lo kampanjo Beneša in Pašića. Glej,
kakor v preteklosti, tako sta se tudi
danes našla Rim in Habsburg pod eno
streho!

Ne bo škodovalo, če ob tej priliki
poudarimo tudi to, da zveza med Čeko-
slovaško in kraljevino SHS pomeni
varnost srednje Evrope. Ni to samo
vprašanje čustev, marveč tudi velika
dolžnost. Čehi in Jugoslovani stojijo na
straži miru, reda in pravičnosti. S tem

Važni sklepi ministrskega sveta.

LDU Beograd, 7. novembra. Nocoj
je bila seja ministrskega sveta, na kateri
se je razpravljalo o ostavki vlade in skle-
nilo, da bo jutri dopoldne ministrski pred-
sednik Nikola Pašić podal ostavko vseh
ministrstev v roke Nj. Veličanstva kralja
po davnem običaju, da vlada poda ostav-
ko, ko priseže novi kralj na ustavo. V
kompetentnih krogih se govori, da kralj
bržkone ne bo sprejel ostavke kabineta
Pašićevega, ker je zadovoljen z delom te
vlade. Nato so razpravljali o razmerah na

Madžarskem povodom zakona o detroni-
zaciji Habsburžanov, ki je bil sprejet v
madžarskem parlamentu. Ako vlada do
jutri dobi poročilo, da je zakon sprejet v
tretjem branju, bo takoj začela razpravl-
jati o izvršitvi demobilizacije vpoklicanih
letnikov. Govorilo se je tudi o albanskem
vprašanju in sklenilo, da se veleposlaniški
konferenci pošlje nota, v kateri se bodo
navedle zahteve naše vlade v albanskem
vprašanju.

Avstrija zasede Burško.

LDU Dunaj, 7. novembra. Madžar-
ski dopisni urad poroča: Zapadnomadžar-
sko ozemlje so vstali izpraznili. Vsi upor-
niki, ki niso pristojni v zapadno Madžar-
sko, so to ozemlje zapustili in se vrnili k
svojemu mirnemu opravilu. K tej vesti
pripominja DKU: Dejanski se da ugotovi-
ti, da je pričakovati gibanja tolpe. Kar se
pa tiče optimističnega naziranja, da je
Burška prosta tolpa, se mora to še ugoto-
viti. Zakaj že meseca avgusta je avstrijs-
ka vlada na vsa svoja obvestila, da se
ustanavljajo na Burškem tolpe, dobila za-
gotovila, da to ni res, in na vse pomisleke,
ki jih je izrazila avstrijska vlada, da celo
na konkretne dokaze, je odgovorila mad-

žarska vlada, da so neutemeljene. Vseka-
kor si bo sedaj avstrijska vlada zagotovi-
la varstvo in odkazano ji ozemlje na za-
konit način zasedla.

LDU Budimpešta, 7. novembra.
Madžarski dopisni urad poroča iz Sopron-
ja: Ravnateljstvo državnih železnic je
včeraj usavilo direktni promet z zapadno
Madžarsko. Na progah Kissek—Sopronj—
Köpcs—Leleczna—Rusa—Körny—
Güssing (Nemško Novo Mesto) ter po o-
stalih zapadnomadžarskih progah je pro-
met z vlaki ukinjen. Na progi železnice
Rab—Sopronj—Ebenfurt kakor tudi po
južni železnici vozijo vlaki po vozni
redu.

Iz seje zakonodajnega odbora.

LDU Beograd, 7. novembra. 4. red-
ni sestanek zakonodajnega odbora je o-
tvoril predsednik Trifunović ob 16.30 uri.
Ko se je odobril zapisnik prejšnje seje, se
je prečitala prošnja in pritožbe, med kate-
rimi se nahaja prošnja trgovske in obrt-
niške zbornice v Zagrebu, ki prosi, da se
odgodi rešitev o osebnem delavniku.
Ta prošnja se je odstopila 3. sekciji. Ob
prehodu na dnevni red je poslanec Dulibić
(jugoslov. klub) vprašal predsednika, ali
je res, da se je podala demisijska kabineta
ali pa se bo to v kratkem zgodilo ter se
torej vlada nahaja v krizi in ali namerava
gospod predsednik postopati po parla-
mentarnem običaju ter odrediti, da se seje
zakonodajnega odbora odgode do rešitve
vladne krize. Predsednik Trifunović je iz-
javil, da mu o demisiji ni nič znano. Nato
se je razpravljalo o obliki, v kateri naj se
ukinejo posamezni sklepi ministrskega
sveta, ali naj se to zgodi v obliki zakona
ali v kateri drugi obliki. Sklenilo se je, da
se morajo radi ojačanja administracije
predsedništva naredbe, ki imajo značaj
zakona, ukiniti v obliki zakona, vse druge

pa se lahko ukinejo tudi na poseben način.
Prejde se na dnevni red. Na vrsti je ured-
ba o občinskih volitvah v Sloveniji od 15.
maja 1920, z izpremembami in izpopolnit-
vami od 17. februarja 1921, s katerimi se
je ukinila ženska volilna pravica v Slove-
niji in odredilo, da se bo to vprašanje ure-
dilo potem, ko se bo v narodni skupščini
razpravljalo o občinski volilni pravici za
vso državo. Za mesta, ki imajo nad
10.000 prebivalcev se je glede razdelitve
mandatov predlagal drug način računa-
nja. Druge izpremembe so majhne —
tičejo rokov za razne pritožbe in rekla-
macije, ki so se v praksi izkazale kot pre-
kratke. Treba je tudi število občinskih od-
bornikov izpremeniti v liha števila, ker v
občinah, v katerih sta dve stranki dobili
enako število odbornikov pride lahko do
fatalnih neprilic pri volitvi župana. Ta
predlog se je v načelu sprejel, dočim so
pri specialni razpravi nastale nekatere
izpremembe. Seja je bila zaključena ob
18.50. Prihodnja seja jutri ob 10. uri z
dnevnim redom: nadaljevanje današnjega
nekončanega dnevnega reda.

Poljsko-češki sporazum.

DKU Praga, 7. novembra. Glasom
„Pondelka“ vsebuje včeraj med Poljsko
in Čehoslovaško sklenjeni sporazum do-
ločilo, po katerem ostaneta obe državi v
slučajih, ki se ne tičejo direktno ene ali
druge države, ena napram drugi neutralni.
V slučajih, ki se bodo tikali enako obeh
držav, pa se bosta medsebojno podpirali.
Sporazum ni nikakor naperjen proti Ru-
siji ter ne obsega nikakih teritorialnih iz-
prememb. Čehoslovaška ne prevzame
nobene garancije za vzhodnje meje Poli-
ske ter se v vzhodnopoljski problem ne
bo vmešavala.

Amnestija v Rusiji.

DKU Moskva, 7. novembra. (Brez-
žično.) O priliki četrte obletnice oktober-
ske revolucije je izdala sovjetska vlada
posebno amnestijo, ki se razteza na vse
one, ki so se bili proti sovjetski vladi kot
vojaki v armadah generalov Kolčaka,
Wrangla, Savinkova, Balakoviča in Pe-
tliure. Častniki, ki so se bili v teh armadah
pa amnestije niso deležni.

Iz madžarskega parlamenta.

LDU Budimpešta, 7. novembra.
Poslanec Szmececsanyi je poslal pred-

sedniku narodne skupščine pismo, v ka-
terem izjavlja, da prosi zbornico za
oprostenje radi žalitve, ki jo je priza-
del poslanec Benkőju, hkrati prosi,
naj se mu da pri prihodnji seji narodne
skupščine priložnost, da svojo oprostitev
ponovi ustno.

Madžarski uvoz in izvoz.

LDU Budimpešta, 7. novembra.
Deželni senat za ljudsko prbrano je
popolnoma prepovedal izvoz krompirja
in postavil promet s škodljivimi pod
stalno kontrolo. Z ozirom na cene jaje
v inozemstvu je bilo izvoznarjem na-
ročeno, naj prepuste notranji porabi
tako kolčeno jaje, ki presega razm. 1:1.
Dovoljen je uvoz masla. Senat je
končno dovolil, da se sme za izdelovanje
salam upor. biti 50.000 svinj.

Požar na Dunaju.

DKU Dunaj, 7. novembra. Danes ob
pol štirinajstih je kmalu po prihoda dunaj-
skega brzovlaka izbruhnil požar v veliki
kmetijski hiši na južno-vzhodnem robu me-
sta blizu hiš železničarjev tik ob železnici.
Ogenj, ki je nastal bržkone po iskri iz to-
komotive, je ob vihrnem vetru upepelil
do 4. popoldne še osem kmetijskih domov.

ne delajo zgolj za sebe, marveč tudi za
bodočo Rusijo. Na ta način se ji naj-
lepše odplačujejo dolgi. Vemo, in to je
ogromni dobiček za smernice naše bo-
doče politike, da se lahko zanesemo
drug na drugega. Rumunija, dasirav-
no član male antante, ni bila priprav-
ljena na vse, ostale ste tedaj samo
Čehoslovaška in kraljevina SHS, ki
ste si vzajemno in bratski naložili tež-
ko breme. Naša zveza je speta še tesne-
je in svesti si tega, upamo, da bomo
morda že jutri dosegli ono, česar ni-
simo mogli doseči danes. Nepristano so
bomo jačali in to bo najboljšo jamstvo
za skupno bodočnost.

Dvorni sodni svetnik dr. Vidović:

Občinska sodišča za pobijanje draginje.

Te dni je mariborsko okrajno sodi-
šče kot druga istanca rešilo prve na
predložene pritožbe zoper odločbe ob-
činskega sodišča, zavzelo v nekaterih
vprašanjih principijelno stališče z ozi-
rom na nova dokazila, ki so jih obsoje-
ni uveljavljali stoprav v pritožbi, od-
redilo dopolnilno razpravljanje pred
občinskim sodiščem. Vazne so te reši-
tve zategadelj, ker je z njimi vendar
enkrat končno odpravljeno iz sveta do
sedaj pereče vprašanje, ali se določbe
občinskih sodišč kot take po rednih so-
diških sploh priznavajo ali ne. Rešitev
je izpadla, kakor ni bilo drugače prič-
kovati, v prilog veljavnosti odločb kot
takih. Bilo bi pa tudi res več, kakor u-
sodno naključje, ako bi se delovanje
občinskega sodišča, za kojega konsi-
tuiranje je v Mariboru dalo inicijativo
ravno najbolj prizadeto uradništvo, o-
brezuspeshilo ob odporu — uradnikov
sodnikov.

Le doktrinarno dlakocepstvo mora
dovesti do negacije občinskih sodišč.
Kajti, kakor hitro se priznava, da ima
uredba o pobijanju draginje po določi-
lih (člen 130.) ustave moč zakona, je
neizogibna posledica, da se zakon tudi
izvršuje. Nepopolnosti dobili glede
postopanja ne more biti ovira udejevo-
vanja preciznih predpisov materijel-
nega značaja. Preveč pravičnih norm
je velikokrat le nepotreben balast in o-
vira postopanja, ki po preobširnih for-
melnih predpisih večinoma izgubi vsak
efekt in postane karikatura. Spomi-
njam se iz dijaških let, da mi je sloveči
vseučilišni prof. prava, ko sem mu za
upravo nekega fonda predložil na novo
sestavljeni poslovnik, odvrnil: »Pusti-
te vendar to; čim več je predpisov, tem-
bolj boste komplicirali upravo fonda«.

Za oceno sodnijskega stanu bi bila
naravnost izzivajoča domneva ali trdi-
tev, da ne more naprej, ako mu pri
razrešitvi ne pomaga misliti kak para-
graf. Vojak v marsu bo tudi brez ko-
mande obstal, kadar dosepe do zidu in
se brez komande okrenil v stran, iz ka-
tere mu preli hipen napad. Pomaj-
kljivosti v zakonu se najdejo skoraj v
vseh materijah (primerjaj n. pr. v ka-
zenskem zakonu takozvani blanket po-
stave §§ 459., 345., 365. in dr.) V takih
slučajih si mora jurist pomagati z a-
nalogijo in zdravim razumom.

V času absolutizma in v prehodni
dobi so bili izčrpní preceptivni pravi-
dni predpisi potrebna kavtela proti
kabinetni justici. Moderno vzgojen
sodnik bo tudi brez predpisov upra-
bljal moderna načela postopanja in u-
krenil zlasti vse, da se ne krši pravice
obdolženca do obrambe.

V stvarno kritiko rešitev okrajno-
ga sodišča se ne spuščamo. Ne za to,
ker bi se v vseh točkah strinjali z njimi
ali ker bi smatrali, da so odločbe višjih
instanc absolutno nedokljive, — vsaka
sodba mora biti utemeljena tako, da la-

do slednje brezicne postaje na zemlji. To je tembulj razveseljivo, ker se lahko to poljanico, ki jo pošilja predsednik Zednjemih dižav, zajame v vseh dižavah, pod vsakim nebom in pri vseh narodih. s katerimi naš narod živi v miru in prijateljstvu. Naj bi vedno vladalo to srečno razmerje in naj bi mir, ki ga uživa naša lastna domovina, že v bližnji bodočnosti nastopil v vseh dižavah, pri vseh narodih. To je resno upanje ameriškega ljudstva. Warren G. Harding.

Nov priročen pristojbenik izide tokom decembra in bo obsegal na preko 200 straneh v sistematični, abecedno urejeni razpredelbi vse pristojbine v smislu novega, sedaj od zakonodajnega odbora narodne skupštine odobrenega začasnega pristojbinskega zakona, kakor tudi vse sodne in pošne pristojbine. Upošteevane so pa tudi še prejšnje, vsled posebnih zakonov in odredb veljavne pristojbine in olajšave. Knjiga stane broširana 10 din., kot priporočena tiskovina 11.50 din. ter je tako praktična in neobhodno potrebna za vse pisarne, urade, trgovce in privatnike, ki imajo posla z oblastmi. Radi omejene naklade, jo je naročiti takoj pri izdajatelju: dr. Ivan Černetu, gospodarska pisarna Ljubljana. Pri naročitih nad 100 izvodov 10 odst., nad 500 izvodov 20 odst. popust. Denar je vposlati ob naročilu ali pa nakazati na čekovni račun št. 368. 1727

11. november - Rapallo.

Crni dan našega naroda. S omnite se na Jugoslovensko Matice! V Mariboru bo podružnica „Jugoslovenske Matice“ v soboto in nedeljo po ulicah nabirala prispevke. Darujte!

Mariborske vesti.

Maribor, 8. novembra 1921.

m Hime. Poročil se je dne 1. nov. v Nasauju g. Marko Rusner, trgovec v Mariboru z gdnjo Charlotta Brecher, hčerko zdravnikarja dr. Josipa Brecherja.

m Učiteljstvo radvaniske šole je darovalo dva ki kuhinji v Mariboru K 300 — me-to venca na grb pokojni lovarski gočur. Milko Vodenikovi. Priročna vala!

m Prepovedana zakotna prodaja mleka. V včerajšnjem razglasu novih maksimalnih cen se mora pravilno glasiti, da je prepovedano nakupovanje mleka od prinašalcev na puta do trga. Občinstvo se opozarja, da se bo izvršitev te prepovedi strogo nadzorovala.

m Trgovski nastavljenec, pozor! V četrtek, dne 10. nov. 1921 vsi na sešnek ob pol 19. uri v dvorano „Stare

ja, umetnost sceničnega uprizorjanja« ki se glasi: »wenn die Aufgabe eines Kulturtheaters, nämlich Kunst um der Kunst willen zu bieten erfüllt werden soll, so ist es dem Künstler, der die Kunst will, zu bieten erfüllt werden soll, so ist es dem Künstler, der die Kunst will, zu bieten erfüllt werden soll.« Kor se strinjam z njim? J. L. Kleina v »Geschichte des Dramas« II. pag. 16: »Die selbstzweckliche Kunst ist hohl, ihr Inhalt ein leerer, frivoles Formenspiel; ihre Ideen: der raffinierte Genusskitzel einer im potenten Abstraktion.« Toda ker ne odobravam niti te skrajnosti smatram za večne in edino prave one velike besede Shakespearovskega »Hamleta«, ki jih govori igralcem: »Der Zweck des Schauspielers, sowohl anfangs als jetzt war und ist: Der Natur gleichsam den Spiegel vorzuhalten, der Tagend ihre eigenen Züge, der Schmach ihr eigenes Bild und dem Jahrhundert und Körper der Zeit den Abdruck seiner Gestalt zu zeigen.« Po tej modifikaciji prve naloge gledališča podpisujem ostale točke dr. Škapinoviha zahtev, samo tretjo zahtevo »biti mora vzgojevališče in ne zabavišče« moram svojega stališča nekoliko presilivirati, tako da se bo glasilo: »biti mora v prvi vrsti vzgojevališče in ne samo zabavišče.«

privarne“, gostilna Hahwidi v Jurčičevi ulici, katerega skliče „Orednje društvo trgovskih nastavljenecv krajevne skupine Maribor“. Dolžnost vsakega trgovskega nastavljenca in nastavljenke je, da se udeleži tega sešanka.

m Za bolnega primorskega begunca Gregoretiča, ki se nahaja brez službe in brez vseh sredstev v Mariboru, je nabral g. Lojze Bratož v Prešernovi kleti 279 K, šak M. e. po 40 K, v. 28 K, š. 11 K (Darovali so gg. Bratož 50 K, Štoka, Lažec, Škerjanc po 20 K— Lukežič 13 K in Udovič 8 K). Denar je n. arazpolago v našem uredništvu, kjer se sprejmejo tudi morebitni nadaljni prispevki. Obenem apeliramo na narodno čuteče pridobitne kroge oziroma oblasti in zavode, da dan Gregoretiču primerno službo, n. pr. vrtarja, pisarniškega slugo i. pod.

m Kavarna Central. Danes koncert salonskega orkestra Perc-Comelli, začetek ob 8. uri. 1751

m Društvo jugoslovenskih državnih uslužbencev v Mariboru pojamuje, da priredi uradniški ples članstvo uradniške obrednice in ne društvo jugoslovenskih državnih uslužbencev.

m Prevajalec na romunščino. Kdor bi bil pripravljen proti primeri nagradi napraviti prevod slovenskih, ozir. nemških dokumentov v romunščino, naj blagovoli sporočiti svoj naslov našemu uredništvu.

m Načelstvo kovinarske zadruga v Mariboru objavlja, da so se vsled odborovskega sklepa z dne 31. oktobra dočele uradniške ure za posovanje združnega tajništva v Tkalski ul. št. 9 od 7. tm. dalje na vsako sredo in soboto od 15. do 18. ure.

m Uradniški ples. Priprave za to prvovrstno prireditev so že v polnem teku; dvorana se bo p. p. emenila v krasen raj, kjer bo vsak prijatelj in vsaka prijateljica plesa našel vse, kar si bo zaželel. Zanimanje med občinstvom je od dne do dne večje in tako pričakujemo, da bo uradniški ples v soboto 12. t. m. res ena najlepših letošnjih plesnih prireditev.

m „Svoboda“ priredi koncem tega meseca literarno-mainjo v proslavo stoletnice rojstva F. M. Dostojevkega. Razen predavanja o Dostojevskem bodo citali od omke iz njegovih del in nekaj pesmi iz moderne slovenske lirike kakor n. pr. „Zupaničeva Duma“ itd. Več v kratkem.

m Plesni učni zavod Pečnik otvori svoje letnje kurze v dvorani Pizenjske ravbarje v Tatlenbachovi ulici danes 8. tm. ob 19. uri zvečer, ker je magistrat sklenil, da kazinske dvorane ne da več na razpolago za plesno šolo. Kurzi se bodo vršili v ponedeljek in četrtek za začetnike, v torek in petek pa za moderne plesce. Otroci, ki bodo posejali kurz za otroke, naj pridejo v soboto ob 16. uri. Prijave se sprejemajo še nadalje v Krakovi ul. št. 8.

m Pred 14 dnevi je bil v Mariboru na Aleksandrovi cesti ustavljen in radi pohajkovanja aretiran gluhonemec, katerega identiteta dosedaj ni mogla biti ugotovljena. Osebnosti podatki so: postava srednja, obraz podolgast, oči modre, lasje plavi, nos in usta normalna, duševno je zaostal. Vsakdo, ki bi mogel dati pojasnila glede njegove identitete, se poprijazila, da to naznani kr. policijskemu komisarijatu v Mariboru, kjer se lahko tudi voglela slika.

m Na današnjem elitnem koncertu v Veliki kavarni svira Jan Kubička: Su: Ljubljana pesem; Kreisler: Lepi rožmarin; Wienawski: Legenda in Poljavin; Kanarčki. — V petek se bo vršil „Klasični večer“ pod vodstvom dirigenta prof. E. Kubička.

Narodno gledališče.

V gledališki dvorani Narodna doma.

Repertoar:

V torek 8. novembra: Čehov „Striček Vanja“

V četrtek 10.: Petrovič „Goda“

V soboto 12.: Nuss „S. et.“

V nedeljo 13.: Petrovič „Goda“

Prihodnji teden se uprizarj Ernest. Odgovoriti Lanovca ter Gollparzeva Prabaia. Pr. pr. današnja vstopna vsak dan od 9.—12. in po to od 15.—17. v dnevi blagajni Narodnega gledališča v slovenski ulici.

Kultura in umetnost.

x Glasbena Matica v Mariboru priredi svoj redni koncert v soboto, dne 12. t. m. v Götzovi koncertni dvorani, pri katerem sodeluje ves moški in ženski zbor, 100 pevcev in pevke. Vspored je zelo pester, nudi bo vsakemu nekaj. Poleg 9 a capella zborov se bodo proizvajale narodne pesmi, 7 zbranih za koncert prirejenih od O. Deva iz vseh gajev Slovenije. Na splošno zahtevo se ponovi »Njega ni« ta pretresljivi, goriški biser, ki je našel mahoma pot v ljudsko dušo. Vodja modernistov A. Lajovic je zastopan s 3 zbori. Povsem novi, doslej še ne objavljeni in ne proizvajani zbori E. Adamiča in O. Deva se bodo predstavili občinstvu. Pri Adamičevem prevzeli iz ljubeznivosti partijo udove ga. prevzeli iz ljubeznivosti partijo udove ga Olga Kocmut, odlična altistinja, partijo devojke nam dobro znana sopranistinja gica. Slavica Mezgec. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Zlate Brišnik.

x Koncert „Svoboda“, ki se je vršil v soboto v kazinski dvorani, je bil dobro obiskan. Izvajanje pevskih točk je pokazalo, da ima „Svoboda“ dobro izvežban pevski zbor. Pozornost so vzbujali na topi gg. Smečna in Rumpia Oba sta morala dodati še tretjo pesem Burno priznanje je žela ga Blandi-Pelikanova. Tako je koncert v kljub slabemu kulturnemu zanimanju mariborskega občinstva ušel gmotno in moralno.

x Cvijić o skupnem imenu. »Českoslovska Republika« javlja, da na beograjskem vseučilišču etnografi in zgodovinarji, med njimi zlasti znani učenjak prof. Cvijić, razpravljajo o skupnem imenu Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker je »Jugosloven« samo geografski naziv. prof. Cvijić je za naziv »Sloven«.

x Jugoslovenska izložba v Zenevi. Ob zenevskem velesejnu je priredil naš generalni konzul g. Petrovič razstavo predmetov in izdelkov, ki jih je prejel iz Jugoslavije. Razstavljeno je bilo tudi več izdelkov iz Slovenije, med njimi narodna noša, veznine, keramični izdelki itd. Zenevske novine so se laskavo izražale o razstavljenih predmetih.

x Antun Vukasović: Mala elektrotehnika. Profesor Antun Vukasović v Splitu je izdal dva zvezka »Male elektrotehnike«, ki staneta vsak po 6.80 din., s poštnino 7 din., priporočeno pa 8 din. Knjigarne dobe 25 odst. popusta. Naroča se pri M. Vukasoviću v Splitu, Brankov prilaz 5. Oba zvezka sta strokovnjaški deli ter ju priporočamo osebno našemu dijaštvu, ki se zanimala za elektrotehniko.

x Kongres čeških botanikov. Od 28. do 31. oktobra se je vršil v Pragi kongres čeških botanikov. Na kongresu je nastopilo okrog 70 predavateljev.

x F. M. Dostojevskij. Vsa slovenska javnost se spominja stoletnice enega največjih ruskih duhov, Fjodora Mihajloviča Dostojevkega (rojen 30. oktobra (11. nov.) 1821. v Moskvi, umrl 25. februarja 1881. v Petrogradu. Naš list je že pred par meseci v daljšem podlistku opozoril na ta odlični jubilej. Stoletnico Dostojevkega bomo najlepše proslavili na dva načina: s tem, da se bomo vglobili v dela Dostojevkega, katerih imamo v slovenskem prevodu že lepo število (med njimi »Zločin in kazens«, »Ponižani in razžaljeni«, »Besi«, »Zapiski iz mrtvega doma«, itd.); dalje, da bomo tudi drugače posvečali pozornost ruskiemu narodu in njegovi današnji tragediji, katere znamenja je opazil in očrtal v svojih genialnih spisih že F. M. Dostojevskij. Bodimo prepričani, da bo narod, ki je dal v zadnjem stoletju evropski civilizaciji toliko velikih duhov, doživel svoje popolno vstajenje in sijajno bodočnost.

x Na Jagiellonski univerzi v Krakovu se opaža silno naraščanje slušateljev, hkrati pa tudi nazadovanje teološke fakultete, kar je pri tako katoliškem narodu, kakor so Poljaki, dovolj značilno. Pri inauguraciji novega rektorja v prošlem tednu (558 šolsko leto) je prorektor prevz. dr. Estreicher poročal običajno statistiko o frekvenci minulega leta 1920.—21., iz katere je razvidno, da je krakovska univerza imela v zimskem semestru 4136 slušateljev in slušateljic. Od teh odpada na bogoslovno fakulteto samo — 70. Silno je naraslo štev. židovskih slušateljev (2 odst., na pravni fakulteti celo 39 odst.)

Sokolstvo.

o „Sokolski vijesnik“. Sokolski Savez je pričel izdajati „Sokolski vijesnik“, ki bo organ pripadnega odbora za prvi jugoslov. vsesokolski zlet v Ljubljani 12., 13., 14. in 15. avgusta 1922. V prvi številki, ki je izšla pred par dnevi, objavlja okice starešinstva in pozivlja v več člankih na delo za kar na sijajnejši uspeh te velike sokolke prireditve. List poroča v vseh treh narečjih.

o Sokol na Pragerskem žal nimamo t. l. vodnice in je torej moral z nastopom hladnih jesenskih dni ukiniti svoje redno delovanje, dokler ne pride zopet topla pomlad. Naši vrli pragerski rodoljubi pa ki ub temu ne mujejo; minulo soboto zvečer in nedeljo popoldan je priredil pragerski Sokol vrlo usnelo vesele igranje „Kakoršen gospod, tak sluga“. Nekateri igralci so svoje vloge tako izvršno odigrali, da jim sploh ni bilo opaziti dolanizma. Sokolski narasaj pa je istočasno zaigral mladinsko emodejanko: „Kaznjeni salivci“. Tudi ti mudi Sokolci so pokazali, da so že vajeni od a in želi upravičen veliki aplavz občinstva, ki je oba dneva napolnilo gledališko dvorano. Prihodnjo nedeljo bo Sokol obe igri ponovil na bližnji Sp. Polskavi n morda še na Zg. Polskavi, kar bi bilo zelo pozdravljati. Videti je torej, da pragerski Sokol vesno izpolnjuje svoje važno narodno in kulturno nalogo v svojem torišču in tudi v bližnji okolici, katero bo moral vsekakor pritegniti v svoje okrilje. Z. lino, da Sokol vztrajno nadaljuje to pot, ter prirediteljem, posebno pa gosp. nadpoštaru Gerbiču iskreno čestitamo k vsakemu upehu zadnje prireditve.

Sport.

: POLNP. J. N. S. v Zagrebu je odredil 2 repreez tekni v prid Jugoslav. Matice. 13. in 20. t. m. tekmujeja reprezentanci Maribora in Celja.

: Sijajna zmaga češke Sparte. Minulo nedeljo si je izvojevala češka Sparta p. venstvo kontinenta. Premagala je A. G. Nürnberg pred 25.000 gledalci z rezultatom 5:2.

Kino.

Mestni kino. II. del filma v epohah „Znamenje tajne zveze“ se predvaja v torek, sredo in četrtek.

I. mariborski bioskop. V sredo, četrtek in petek se predvaja v I. mariborskem bioskopu velika orijentalna drama „Tajnost Bombaya, ali pustolovščina ene noči“. V petni čimbi nam riso ta drama bujne slike nam tako malo znanega daln pa vzhada ter nas seznanja s t. t. umi vzročnimi narodi in njihovimi običaji. Posledno zanimanje vzbujajo gled in potov nje po krasnem mestu Bombaya, s starimi orientalskimi predmeti in z modernimi evropskimi delom. Ilavne vloge imajo v rokah svetovno znani umetniki, ki spopolnjujejo in povečujejo vspeh te divne drame. Dnevno pri vsaki predstavi koncert izbornega salonskega orkestra.

Gospodarstvo.

g Konferenca o vvozu carini na monopolne predmete. Generalna direktorja carine v Beogradu sklicala na 10. novembra ob 9. uri dopolnilno konferenco interesiranih industrijalcev, ki proizvajajo monopolne predmete inicer cigaretni papir, smodnik, dinamit petroli, sol in vžgalice, o vvozu carini na monopolne predmete, ki dosedaj ni obhajala, ki pa je v sv ho zaščite domače industrije potrebna. Igo sku in obitniška zbornica v Ljubljani pozivlja radi tega zainteresirane, da se zlasti v zbornični urini radi določitve delegatov za konferenco.

g Dobava gorivnega špirta. Ker je špirt izdatno potreben je je uradno pospeševanje obiti v Ljubljani odločilo preiskrbi obrtnikom večjo množino špirta po nižjih cenah. Interesirane naj obvezno prijavijo svoje pooblaščenca najkasneje do 12. t. m. na Uradu za pospeševanje obiti, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.

OSKAR WILDE:

Pahljača Lady Windermereve.

(Drama v štirih dejanjih.)

Prevel: Radivoj Rehar.

(Dalje).

Lady Windermere: Torej, vojvodinja, kaj je? Zakaj mi govorite o tej osebi?

Vojvodinja: Kaj? Vi res nič ne veste — zagotavljam vas, mi vsi smo radi tega zelo v skrbeh. Ravno včeraj zvečer pri Lady Jansen se je govorilo kako nezasišno je to, da se ravno Windermere med vsemi Londončani tako obnaša.

Lady Windermere: Maj mož? Kaj ima on opraviti s tako žensko?

Vojvodinja: Ravno to mislim, moja ljuba! To je ravno! Obiskuje jo neprestano in ostaja pri njej po cele ure in — celo ob času, ko ni nikogar drugega pri njej. Ne, da bi jo morda obiskovalo mnogo dam, moja ljuba, ampak ona ima toliko zloglasnih prijateljev — posebno še mojega brata, kakor rečeno, da je že s tega stališča za Windermere nečastno, da občuje z njo. Mi smo ga imeli vedno za vzornega moža, toda bojim se, da o njegovi krivdi sedaj skoro ne more biti več dvoma. Moja ljuba nečakinja, vi poznate Savillova dekleta, kaj ne? — Čedne domače stvarice, sicer grde, toda dobre — in te sede vedno na oknu, — delajo ročna dela — grde stvari — za ubožce, kar se mi zdi zelo koristno v sedanjem strašnem socialističnem času — in sedaj je ta ženska najela neko hišo ravno vis à vis v Curzon Streetu — v tako dostojni ulici še povrh. Jaz ne vem kaj bo še iz tega sveta. Slišala sem, da prihaja Windermere tjakaj štrikrat, petkrat na teden — dekleta ga vidijo, one pač ne morejo za to — in — in čeprav navedeno ne opravljajo, delajo vendar svoje opazke. Najhuje pa je to, da dobiva ta ženska od nekoga najbrže velike svote denarja. Ko je prišla pred šestimi meseci v London ni vzbudila nikake pozornosti, sedaj pa ima naenkrat to prekrasno hišo v Mayfairu, se vozi vsak popoldan z belci v Hyde Park in to vse — no da — odkar se je seznanila z ubogim Wingermerem.

Družabnik za dobro vpeljana trgovino z mešanim blagom na drobno in debelo v sredini mesta Maribor se za takoj išče. Potrebni kapital najmanj 300.000 K. Ponudbe je poslati na upravo lista pod 1761 2-1 **Družabnik 300.000.**

Perfektno strojepiskinjo

ki je bila uslužbena pri kakem večjem podjetju, samostojno delavko, ki obvlada slovenski in nemški jezik, se takoj sprejme v trajno službo in proti doprjemu plačilu.

Jugoslovanski Lloyd d. d.
1764 Maribor, Ruška cesta šte. 45.

Knjigovodjo ali knjigovodkinjo

verzirano v dvo-stavnem knjigovodstvu, ki je bila zaposlena pri kakem večjem podjetju, slovenščine in nemščine zmožno, se takoj sprejme v trajno službo in proti visoki plači. — Predstaviti se je osebno od 9.—12. in od 14.—19. ure. 1765

Jugoslovanski Lloyd d. d. Maribor Ruškac. 45

Medić, Rakovec & Zankl d. z o. z. Ljubljana

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. ■ ■ ■ Skladišče: Novisad.
Brzjav: Meraki Ljubljana. ■ ■ ■ Telefon 64. ■ ■ ■

Gospodsk. ul. Podružnica Maribor. Šolska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priensno najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oblike, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Feder-weiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klet, plekarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. 1337

„MERA KL“ lak za pode. „MERA KL“ linoleum lak za pode. „MERA KL“ emajlni lak. „MERA KL“ brunoline.

..... Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Lady Windermere: O, tega ne morem verjeti!
Vojvodinja: In vendar je res, moja ljuba. Ves London ve to. To je tudi vzrok, da sem prišla k vam, da se z vami pogovorim ter vam svetujem, da spravite Windermere kam v Homburg ali Aachen, tam se bo že raztresel in obenem boste imela tudi priliko opazovati ga ves čas. Zagotavljam vas, moja ljuba, tudi jaz sem morala večkrat po poroki fingirati bolezen ter piti najneprijetnejše mineralne vode, samo da sem spravila vojvodo iz Londona. Bil je tako — dovteten za žensko lepoto! Seveda, priznati pa moram, da ni nikdar trošil denarja v take namene — za to je bil preveč moralen!

Lady Windermere: (jo prekine) Vojvodinja, vojvodinja, to je nemogoče vstane ter gre proti sredini. Midva sva komaj dve leti poročena — najin otrok je star komaj šest mesecev (sede na desni strani levo poleg mize).

Vojvodinja: Ah, ljubi otrok! Kaj dela srček? Kaj je, deček ali deklica. Upam da je deklica — a, ne, spominjam se, da je deček. Tega, mi je žal, dečki so tako nevbogljivi. Moj fant je tako samoglašen. Vi ne verjamete, kako pozno prihaja domov. In poleg tega sedaj že toliko časa ne gre v Oxford — jaz res ne vem, kaj se dandanes tam uče!

Lady Windermere: Ali so res vsi moški tako slabi?
Vojvodinja: O, vsi, moja ljuba, vsi brez razlike. In ne bodo nikoli boljši. Moški se postarajo, a nikdar popolnoma.

Lady Windermere: Windermere in jaz pa sva se poročila iz ljubezni.

Vojvodinja: Tako prične. Mene pa so spravile do tega, da sem se poročila, samo njegove neprestane grožnje — a ni preteklo niti leto dni, pa je tekal že za vsemi mogočimi predpasniki vseh barv, vseh fazon in vseh vrst blaga. Ko še niti medeni tedni niso bili pri kraju sem ga že zalotila, kako je gledal za sobarico — lepim, solidnim dekletom. Poslala sem jo takoj brez spričevala preč. Ne, spominjam se, da sem jo poslala k sestri — ubogi Sir George je namreč kratkoviden — tam sem si mislila, ne bo nevarna, pa je bila vendarle stvar je izpadla zelo neprijetno — (vstane) a sedaj, moja ljuba, moram iti, ker se udeležim dinea pri znanjih. — Ne jemljite si tega malega pregreška Windermere preveč k srcu. Peljite ga malo v močestvo, pa se bo zopet lepo vrnil nazaj k vam.

Lady Windermere: Nazaj k meni?

Vojvodinja: Gotovo, moja ljuba, slabe ženske zapeljejo naše može, ti pa se vedno zopet vrnejo nazaj k

nam, sicer malo poškodovani, seveda. Nikakor pa ne vprizarjajte nikakih scen, kajti te sovražijo moški.

Lady Windermere: Bilo je lepo, vojvodinja, da ste prišli k meni ter mi vse to povedali — toda jaz ne morem verovati, da bi mi bil moj mož nezvest.

Vojvodinja: Ljubi otrok! Taka sem bila nekoč tudi jaz. Sedaj pa vem le predobro, da so vsi moški pošasti (Lady Windermere pozvoni) Edino, kar lahko stojimo je to, da te pošasti dobro krmimo. Dober kuhar dela čudeže in vi ga imate, to vem. Moja ljuba Margareta, vi vendar ne boste jokala?

Lady Windermere: Ne bojte se, vojvodinja, jaz nikdar ne jočem.

Vojvodinja: Tako je prav, moja ljuba! Jok je ušes za grde žene, za lepe pa je poguba. — Agata, srček!

Lady Agata: (vstopi od leve) Da, mama.

Vojvodinja: Pridi, reci Lady Windermere „Adi“ ter zahvali se ji za krasen poset — a propos, moram s vam še zahvaliti, da ste poslala povabilo tudi Mr. Hooperju — temu bogatemu mlademu Avstralcu, ki živi sedaj toliko ugleda. Njegov oče si je pridobil s prodajanjem nekih konzerviranih živil ogromno premoženje — to je neka zelo okusna jed, meni se zdi, da je ona česar služinčad nikakor ne mara jesti — toda njegov sin je zelo interesanten. Zdi se mi, da ga Agatina duhovitost priklepa nase. Seveda bi nam bilo zelo ljub, če bi jo izgubili, toda meni se zdi, da mati, ki ne zaradi vsake sezone vsaj ene hčeri, nima prave ljubezni do otrok. Torej, mi pridemo zvečer, moja ljuba. (Parker odpre srednja vrata.) Pa upoštevajte moj nasvet! Spravite ga takoj iz Londona, to je edino, kar lahko storimo. Še enkrat adieu! poidi Agata! (Vojvodinja in Agata odide skozi sredino.)

(Dalje prihodnje.)

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure

in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Orlina

Mala oznanila.

Čevljarski učenec se sprejme. Maribor, Gvetična ulica št. 9. 1767

Postrežnica, postlena, se išče za po ostan. Plača 900 K. Jurečičeva ul. 8, II. nad. 1768

Trgovski potnik, dobro vpeljan v Jugoslavijo, se prosi dobi provizij za takojšnje Ponudbe je poslati na tržnico Martin Stadler, Maribor. 1769

Tečaj za ročna dela, kakor klekanje sedjo opravih, šipk, Reticelli, point, e Ven ce itd, rez me v les, Kerpschnitt in usme (Lederschnitt). Vzorec na ogled izprva brezplačno. Z. Zelenka, Šolska ul. P. in-nina, 1769

Predpečnik, preročen, enajbolj mi smičevski, ki se vezirani v peki kešov in preročenec sprejme takoj. V. R. znak in d. ug. trojnica k. 1769

V četrtek, dne 10. novembra zvečer se vrši v gostilni

„Pri zlatem konjičku“ (Vetrinjska ul.)

Martinov večer

s koncertom in petjem ter pojedino pečenih gosh in jetrnih klobas. — — — Poje pekovski pevski odsev. Začetek ob 18. uri. 1771 2-1 Za obilen obisk prosita

A. Ozij in Marija Nekroš.

Ocarinjenje

Vse v to stroko spadajoče posle sprejema in izvršuje najkvalitetneje od trgovcev ustanovljeni

„ORIENT“ d. d.

MARIBOR, Meljska cesta šte. 12.

Danes! Torej. Danes!

Elitni koncert

v „VELIKI KAVARNI“.

Pomnožen orkester prof. E. Kubička. Go-stuje g. Jan Kubiček.

Program:

Fažik:	Salvo imperator	
Lahner:	Snubadi	
Suppe:	Quarteta F-dar	
Sol:	Ljubljana pesem	Solo na posli
Kry-ler:	Lepi rožmarin	Jan Kubiček
Puccini:	„To-er“ fantazija	
Gottman:	Kanbilena za A. mall. konc.	Cello solo
Fibich:	Poem	Egon Kubiček
Ha-ey:	„Židovka“ fantazija	
Wiensawski:	Legenda	Solo na goali
Pohakun:	Kanareki	Jan Kubiček
Adam:	Si j' elais roi, ouvertura	
Dvi-fak:	Slovaški ples št. 6	
Nedbal:	Dumka in Krakowski.	1769

Začetek ob 20. uri. Vstopnina prosta.

V petek 11. novembra: „Klasični večer“.

Pristopajte k Ju-goslovanski Matici.

Pozor!

Priporočam vsem velece-njenim trgovcem in odje-malcem prvovrstno blago za Miklavževo

medenjake vseh vrst, pe-civa, božične sveče, bele in barvane, kakor tudi razne druge sveče po sta-rih nizkih cenah. Zahre-vajte cenike! 1612

FRAN CVILAK

Slov. Bistrica.

JUGOSLOVENSKA MATICA priporoča

krojača Konrada Mihelič

rod. m. 12. Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je najboljši krojač v Pulju, postal nellavno štev. tihomir-ko družali ki mu je nagra- bica z van opravo in 205 sedaj kot krojačec v Mariboru. Gospo- ska ul. 32. Svažova hiša. 4. Proa pomoči s krojaškim delom. 1769